

noceret eis in q̄ doceat hō iustus q̄ si inunda /
uerit diluuiū carnis intret arcā trāquillā men /
tis Et licet circūfluant torrētes iracūdie. flu /
mina luxurie. voragine gule. 7 licet ebulliat
torrētes temptationū. abyssus cupiditatum .
maria tribulationū. intret cū noe cū gaudio i
arcā. i. quiet' anim' clauso foris silentij hostio
possidet aiām. 7 q̄to magis caro laborat i acti
one. t̄to plus spūs sublimi' volat in p̄tēplati
one. Sicut patet de Paulo q̄ plus omib' la /
borauit i fame. siti. frigore. 7 nuditate. 7 t̄n vo
lauit mēs sua in p̄tēplatione. Ad Phil. iij.
cū dicit. Nostra conuersatio ē in celis. ad hos
celos perducat rē.

De eadem dñica. Sermo sc̄s.

Plorabitis 7 fle
bitis vos. mūdus aut gaudebit . s3
tristitia v̄ra p̄tē in gaudiū. Joh.
xvj. dicit solin' in li. de mira. mūdi. Cygn' dū
v̄luit gemit iugit' 7 tristat. cū mozi' cōfesti ca
nit amenissime 7 letat. Leo v̄o moziens vber
rime q̄dē plorat. idē dicit Amb. in exame. de
cygno. Cygn' instāte morte pēna in cerebro i
fixa canit. 7 cōtra mozē oim animalū p̄ gemi
tu cantū reddit. Poraliē p̄ cygnuz intelligo
quēlibet hoīem fidelē sanctū 7 deuotū. qz cy /
gnus habet pēnas plimas candidissimas oī
colore alio vel nigredine impmixtas. S3 car
nem nigrā 7 ad digerendū durā Per pennas
vno modo significānt p̄cepta charitatis . iux
illud ps̄. cxxxvij. Si sumpsero pennas meas
diluculo 7 habitauero i extremis maris. q. d.
si p̄cepta charitatis implere studuero Est em̄
p̄ceptū de charitate dei. de dilectiōe primi. d̄
dilectiōe parētū 7 amicorū. q̄b' om̄s boni im
plēt in hac vita. 7 ornanē illis sicut cygnus
pēnis albis. Alio modo p̄ pēnas intelligo vir
tutes morales. iuxta illud ps̄. lxxvj. P̄dēne co
lumbe de argentate. q. d. habete in v̄tutibus
v̄ris māfuetudinē simplicitatis 7 prudētie cla
ritatē. 7 illaz v̄tutū sunt. xj. vt s̄. dñica. j. post
pasca. f. vj. B. Et his omib' sancti 7 boni in
hoc mūdo velut pēnis ornate regunē. carove
ro ipsoz ad l̄ram nigrā ē ex castigatione 7 ex
solis v̄stione. Sicut legi' de carne sc̄i h̄iero.
que ex solis ardoze q̄si adusta videbat. 7 sic d̄
multis alijs. isti igi' sancti 7 deuoti natantes
in mari hui' mundi gemūt iugiter 7 tristant. i
morte aut 7 post mortē gaudēt eternalit' 7 letā
tur. sicut legi' de sc̄a Elizabeth q̄ tpe mortis
appropinquāte q̄ dñs dilectā suā vocare volu
it de hoc mūdo. audita ē vox dulcissima. inf /
rogante ancilla sua q̄d h̄ esset. r̄ndit. vna auī /
cula inf me 7 parietē se ponēs suauit' cecinit. 7
me ad cantandū puocauit. Refert etiā Apia
rius li. j. c. lxx. de quadā matrona q̄ erat in p̄ti /

bus brabantie dīcēs. **I**stā nunq̄ letā vidim'.
nunq̄ ridentē. nisi cū man' liber as ad egenos
extendere potuisset. S3 quid cōtingit h̄ mul /
to tempe lāguit. lecto iacēs die ac nocte 7. vij.
horis que canonicē nūcupant' auis mire pul
chritudinis 7 decoris eā dulcissimis 7 ineffa /
bilibus vocib' annis plibus cōsolabat. 7 hec
ipsa cōfessori suo dixit. cūq̄ q̄reret ab ea. cui'
auis illa voces imitari voluerit. videre' nihil
inqt in terris eē qd̄ illi' posset vocib' compari
nec solis aurib' delectoz in illis. verū etiā ad
cor interi' trāsfundit' modulamē. 7 ex eo spūs
meus delicias eternas desiderāt' expectat.
Ecce qualiter sancti boni 7 virtuosi in hac vi
ta tristant. s3 in morte letant. S3 ecōtra homi
nes mali 7 pueri hic letant cū malefecerint 7
exultāt in reb' pessimis. Prōu. ij. Sed in fine
vite tristant. qz in puncto ad inferna descen /
dunt Job. xxj. 7 h̄ cōmemorat dñs in v̄bis al
legatis. in q̄bus tria p̄ncipalit' tangunt. Pri
mo iustozū in p̄senti vita tribulatio. ibi. plora
bitis rē. Sc̄do impioz gaudiū 7 exultatō. ibi
mūd' aut gaudebit. Tertio electoz in futuro
cōsolatio. ibi. s3 tristitia v̄ra vertet. Et uz ad
p̄mū ponit iustozū in p̄senti vita tribulationē
cū dicit plorabitis 7 flebitis vos. Amb. in lib.
exame. xij. diē. media q̄daz estate mox aues
cātu desistētes suo merore tristant. 7 ab aspe
ctu hoīm se abscondūt. Poraliē p̄ aues intel
lige hoies celestes. sed p̄ estatē vitā grē in pre
senti. Sicut igi' a cātu in estate desistūt aues
sic a gaudijs in p̄senti cessant hoies 7 flebit' i
sudant. 7 horū fletuū aliq̄e sunt cause. Pri
ma puenit ex miseriarū multimodarū inuolu
tione. Sūt aut' varie miserie in h̄ mūdo. Pri
mo quedā sunt in penarū passione. hō enīz in
statu innocentie. nullas patiebat' penas. nul
las miseras. nullos defect'. qz vt diē Cris.
hō si in paradiso innocent' vixisset. nec ignis
eū v̄reret. nec aliq̄ mergeret. nec absentia aeris
suffocaret. nec oīa que nocent mortalib' impe
drent. s3 heu adā nō p̄pendit. s3 in vno pecca
to actuali plura pctā cōmisit. vt clare deducit
btūs Aug' in enchiri. c. xxvj. 7. xxvij. 7 alle
gat' a magistro li. ij. dist. xxxij. Possunt inqt
intelligi plura pctā in vna trāsgressione ade s3
in sua q̄si mēbra diuidat. P̄ā 7 supbia ē illic
quia hō in suo poti' eē q̄ dei p̄tate dilexit. Et
sacrilegiū quia deo nō reddidit. 7 homicidiū
quia se in mortē p̄cipitavit. 7 fornicatio spūal'
quia integritas mētis humane serpētina per
suasione corrupta ē. 7 furtū quia cibos probi
bitos vsurpauit. 7 auaritia quia plus q̄ suffi
cere illi debuit appetiuit. h̄ ille. Ex quo in vna
trāsgressione tanta 7 tam magna peccata p̄
petrauit. ideo eū varijs miserijs 7 penis a pa
radiso expellendo afflixit 7 plagauit dicens.
S3

Dñica tertia post pasce

Gen. iij. In sudore vultus tui vesceris panem tuo
Et has miseras et penalitates non solum ipsi sustinuerunt. sed in suos filios et filias deriuauerunt
vt dicit Job. xliij. **H**omo natus de muliere breui viuens tempe. repletur multis miseris. Replet enim miseris tam in anima quam in corpore quam a creatura ab extra. In anima quidem habet impotentiam ad bonum faciendum. concupiscentiam ad malum appetendum ignorantiam ad discernendum. quod Gen. viij. **S**ensus et cogitatio generis humani propria sunt ad malum ab adolescentia sua. ideo dicitur de pe. dist. ij. c. principium. **S**charitas. prope finem. Omnis creatura sub vitio est. In corpore autem patitur famem. sitim frigus. estum. morbum. et multas miseras. demum mortem. et hec sunt vincula hominis. vt supra dixi parte. f. feria. vi. pro letare. **R. D.** Et propter illas miseras tam anime quam corporis flebat Innocentius papa de vili homine. c. i. l. j. c. j. **Q**uis inquit det oculis meis fontem lachrymarum. requere s. dñica. f. xxx. viij. **E.** Et infra eodem. **L. A.** Felices illi qui moriuntur antequam oriuntur. prius autem mortem sentientes quam vitam scientes. **S**ecunde miserie quas boni patiuntur propter quas merito flent in hac vita sunt in malorum perturbatio. **Q**uia enim mali bonos in hac vita perturbant certe docet experientia quotidiana. **N**am dicit apostolus. ij. **T**imo. iij. Omnes qui pie viuere volunt in christo iesu persecutionem patientur scilicet a malis hominibus. **I**o Aug. cum pro uincula sua ab ipsiis erat oblecta. lachryme erant sibi panes die ac nocte. **S**iliter Victorinus episcopus ob hanc causam quasi flebiliter scripsit ad beatum Aug. **I**n hec verba venerabili patre Augustino uictorinus in domino salutem. **R**oueritis quod tota nostra pro uincula a barbaris est possessa. et tot malis et flagellis percussa. vt multi christiani mihi insultent et dicant utinam nomen christi nunc quam fuisse diuulgatum et per mundum predicatum. quod post diuulgationem illius nominis pluribus malis affectum est genus humanum quam ante. nam ante totum mundum regebat ab vno principe. et summa pace fruebat ita vt impletum esse dicat. quod ait propheta. conflabunt gladios suos in vomeres et lanceas suas in falces. **N**unc autem tali nomine diuulgato lites et guerre et discordie insurgunt vt vere non sit aliqua pars in toto orbe que sit in pace. rogo igitur pater vt super his malis aliquis longos tractat et plixum librum facere digneris. quia talibus obiectionibus non valeo respondere. cui sic respondit Aug. in epistola. lxij. **L**ite tue clarissime uictorine. grandi labore repleuerunt cor meum quibus petisti vt plixio ope aliquo respondeam. cum talibus malis magis plixi gemitus. quam plixi libri debeant adhiberi. **E**xclamandum ad deum vt non secundum merita nostra faciat nobis. sed secundum suam misericordiam liberet nos a tantis malis. **E**t post pauca **I**n hac epistola vult quod de his pressuram quam in toculari non cessat ab infidelibus fideles sic oleum ab amurca exprimi et liquari. **E**t subdit. illis ei

quod christiana fide querelas implas factare non debent dicentes. quod antequam illa doctrina per mundum predicaretur tanta mala humani generis non patiebatur facile est exemplo respondere. dominus enim dixit Luc. xij. **S**eruus nesciens voluntatem domini sui. et non faciens digne plagis vapulabit paucis. seruus autem sciens voluntatem domini et non faciens digne vapulabit multis. **N**on est mirum si christianis temporibus iste mundus tanquam seruus sciens iam voluntatem domini et non faciens digne plagis vapulabit multis. attendunt quanta celeritate euangelium predicaretur. et non attendunt quanta pueritate contemnit. **E**t sicut dicit. **S**eruus autem dei et sancti et mala temporalia ab iniuriis patiuntur habent consolationes suas et spes seculi futuri. **Q**uia dicit apostolus ad Rhoma. viij. **N**on sunt condigne passionibus huius temporis ad futuram gloriam que reuelabitur in nobis. **I**o Aug. **S**ecunda causa flendi in hac vita est ex culparum consideratio. **S**ancti enim viri et homines qui carent propriis. flent tamen de alienis. et hoc propter compassionem quam habent de perditionibus eorum. **S**icut b. **A**mbrosius. qui cum audisset peritiam alicuius in confessione. adeo fleuit vt illum secum flere compelleret. **E**t quidam sanctus vir vt legitur in vitalia. cum vidisset ornatum cuiusdam mulieris curiosus. flens dixit **I**gnosce mihi omnipotens deus. quod vni diei ornatus huius meretricis superauit totam vitam meam in dustria ornamenta. **I**nterrogatus autem causam dixit flens. due res me mouent. vna de illius perditione. alia de mea remissione. quod non habeo tamen studium placendi deo quantum habet illa ad placendum hominibus malis et diabolo. **H**ic autem qui habet propria peccata deslere magnam habent causam flendi et plorandi. sicut **D**eu. qui recolens peritiam suam trine negationis fleuit amare. **B**at. xx. vi. **S**ic fleuit maria magdalena. que. viij. demonibus fuit plena vt fleuit suis pedes dominicos irrigaret. **L**u. viij. **S**i peccator aduertit mala que per peccatum incurrit fleret utique in presentia ne haberet materiam flendi in futuro. nam per peccatum homo deum offendit. consortium angelorum et sanctorum amittit et suffragia ecclesie perdit. animam per peccatum iterfacit. diabolo se subicit. et in infernum se submergit. **Q**uis ergo peccator habet adeo durum cor quod possit se continere a fletu. qui aduertit hec mala que peccatum adducit. **C**ircumspice vndique ex omni parte inuenies damnata. si respicis sursum inuenies tibi deum offensum et celum clausum. si deorsum in infernum apertum. a dextris consortium bonorum perditum. a sinistris consortium malorum effectiuum. **N**am te mortem quia si tu mortuus fueris in peccatis damnaberis pro te damnatus. quod suffragia ecclesie et sanctorum non tibi prodesse possunt. **I**n Jordanis in suis postillis **T**ertiam causam flendi est ex primorum compassionem. et hec compassio fit in eundem ratione casus eorum et peccati. quod dicit **P**ropheta **C**u elephas qui etiam gradum arborum et maxime palme se appodiat quicquid arborum frangit

et in terrā cadit q̄ casum suū irrecupabilē vi/
 dens miro modo barrit. ad cui⁹ barritū multi
 tudo iuuenū elephantū accedit et ei cōpatiuntur
 barriedo. et subito elephantē q̄ senior ē p
 virib⁹ eleuat. et vt eū erigāt miro affectu se in/
 clinant. **M**oralit̄ hō quiescere volēs tunc ar/
 bozi se apodiat. qñ delectatiōi peccati liberet
 vt desiderio suo satisfaciāt. s; arboze fracta ca
 dit. qz mūdo deficiēte vel delectatiōe trāseūte
 in aduersitatē vt pctm̄ ruit. et tūc casuz cogno
 scēs debet barrire. i. auxiliū aliorum implorare.
 clamādo ad scōs vel ad hoies pios et hūiles.
 et tūc illi debēt ei cōpati et iuuare p posse vt s̄
 leuef. vt hortat̄ **T**ulli⁹ mori. **S**i videris ali/
 quē cadentē siue casurū. non ride sed ei p̄be te
 cōpatientē. **E**t **S**apiens. **S**i vn⁹ ceciderit ab
 alio fulcief. **E**cēs. iiii. **I**ō cōpassionē suā erga
 afflictos ostēdēs **J**ob ait. c. xxx. **F**lebā quon
 dam sup eo q̄ afflic⁹ erat. et cōpatiebat̄ ania
 mea paupi. hec etiā p̄passio attēdit nō solū de
 casu in pctm̄ vel in culpā aut sup rerū inopiā.
 s; etiā sup calamitatib⁹ corpis et qd̄ pl⁹ est sup
 pditione aie. **Q**uia dicit **A**ug⁹. de pe. dist. iij.
 c. sūt plures. **S**ciat se culpabiliter durū q̄ de/
 flet damna tempis vel mortē amici et dolozes
 peccati nō ostendit lachrymis. **E**t iterum dic̄
 idem. **S**ūt ne in te viscera xp̄iane cōpassionis
 qui plangis corp⁹ a quo recessit aia. et nō plan
 gis aiam a q̄ de⁹ recessit. **Q**uarta causa flendi
 hic est ex celestis p̄rie dilatiōe. ille flet⁹ figura
 tus ē in filiis isrl̄ qui dixerūt i ps̄. cxxxvi. **S**u
 per flumina babylonis illic sedim⁹ et fleuim⁹
 dū recordaremur syon. **B**abylon iterptat̄ cō
 fusio. et significat fluxibilitatē p̄ntis mūdi in q̄
 hō multiplicē p̄ pctā acq̄rit cōfusionē. **S**yon
 aut̄ iterptat̄ speculatio. et significat celestem
 patriā. vbi speculamur vultū dei. qz ibi regez
 in decore suo videbunt **E**sa. xxxiiij. **N**os igit̄
 qui adhuc sedem⁹ sup fluxibilitatē p̄ntis inco
 latus qñ recordaremur sup celeste syon meri
 to flerem⁹. sic flebat dauid in ps̄. xli. **F**uerunt
 mihi lachryme mee panes die ac nocte. dū dī
 mihi quotidie vbi ē deus tu⁹. **E**t bt̄s **F**reg⁹
 sup illud **J**ob. iij. **A**nteq̄ comedā suspiro dic̄
Luctu suo aia pascif̄ cū flendo ad supna gau
 dia subleuat. et int⁹ quidē doloris sui gemitū
 tolerat. s; eo refectionis pabulū p̄parat. quo
 vis amoris lachrymose manat. **E**t ad scōm
 ponit impiorū gaudiū siue exultationē. cū dic̄
 mūdus qdē gaudebit. **P**ro quo notanduz qz
 mūdus iste significat p mare p qd̄ filij isrl̄ trā
 sērūt ad terrā pmissionis **S**apien. x. et hoc p
 pter tria. **P**rimo ppter inquietudinē tempe
 statis. in mari em̄ ē abundantia fluctuū et ven
 torū. vñ qui sunt in mari semp sunt in piculo.
 iux̄ illud **E**cē. xliij. **Q**ui nauigant mare enar
 rant picula ei⁹. **S**ic in p̄senti vita sunt semper

pcelle inundationes vndarū. **M**odo hō de/
 primif p aduersitatē. modo eleuat p psperi
 tatē. modo languet p infirmitatez. mō gaudet
 p sanitatē. modo dolet. modo ridet. modo cir
 cūdat̄ amicosū turb. modo frozib⁹ inimicoz
 mō exaltaf̄ ad s̄limitatē. mō hūiliaf̄ ad pau
 pertatē. **E**t hoc tāgit ps̄. xcij. **M**irabiles cla
 tiones maris. **S**z quare mūdani et iuuenes p̄
 sentis t̄pis hui⁹. tñ diligūt mundū cū tot va
 rietates sunt in eo. **R**ūdiz **M**acrobi⁹. ij. satur
 nallū ppe finē qz aqua maris plecta in ignem
 flāmā nō extinguit s; accēdit. **C**ui⁹ rō est natu
 ralis pinguedo aque marine ē densa falsa pin
 guis et grauis. **M**oraliter aq̄ maris ē gaudi
 um et iocūditas secularis que iocūditas adit̄
 cta flāmē iuuenilis ardoris eam accēdit vltra
 oēm modū recte rōnis. vt dicit **H**ol. lec. xxxiiij
 ideo gaudēt in mari hui⁹ mūdi. sed si respice/
 rent finē certe hic nō gauderēt. de h̄ **H**ugo i li.
 de vanitate rerū mūdandarū p moduz dialogi
 vbi cū discipul⁹ su⁹ videre dixit. nauigātes in
 mari in magna tranquillitate et aeris serenita
 te. hoiesq; in nauī discūbentes ad epulas et ca
 nentes in lyris et tybīs et cytharis. in omī ge
 nere dulc cantilene auditū mulcentes. pisces
 qz in omī leticia alludētes. **H**ugo dixit. qd̄ ti
 bi videf. rñdit discipul⁹. **Q**uid nisi magnum
 gaudiū magnaq; iocūditas. et si posset eē diu
 turna felicitas. **E**t **H**ugo. istud ē q̄ p̄pterea
 quia mūdus tibi placet. discipul⁹. cur mihi dī
 splicere debeat ignoro. **H**ugo. sige inq̄t pau
 lisper oculū donec videas finē. et post paululū
 quid inquit vides. discipul⁹. video inquit nī
 grefcere celum. nubes ventis agitari. mare cō
 turbari. fluct⁹ intumescere. et nauē quasi a fun
 do euerti. **H**ugo. qd̄ inq̄t tibi videf. discipul⁹
 heu ait. quid laudauī. o miseri qd̄ vobiscuz in
 mari. o infelices. ecce illa leticia v̄ra. quō tam
 cito imutata ē. et vita v̄ra ad quā miserā duo
 lita p̄us vobis exultāb⁹ pisces maris alluse
 runt. nūc vos naufragos et submersos misera
 biliter in pastū recipiūt. **H**ugo qd̄ tibi videf.
 discipul⁹. vanitas ē et vanitatū vanitas. **S**ic
 ē de illis qui gaudēt de hoc mūdo **S**illem dia
 logum fecit hugo de mercatorib⁹ p viam cuz
 multis mercib⁹ et magnis de omī genere p̄cio
 sarū rerū quib⁹ p̄spere cū gaudio magno ice
 dentib⁹ supuenit cune⁹ armatorū. qui omnia
 rapuerunt et viros qui effugere nō poterāt oc
 ciderūt. **Q**ue videns discipul⁹ exclamauit. o
 miser⁹ gaudiū mōdi vanitas. et vanitas vanita
 rum. **S**illem dialogos fecit in eodē libro. de di
 uitib⁹ de nuptijs pponēs multa et varia eozū
 gaudia. **S**ed omnia in fine cū tristitia cōcludū
 tur. in fine q̄ subinfert **H**ugo loquēs ad disci
 pulū. respice q̄ hūc miserū mūdū et magis mi
 seros q̄ diligunt illū. iste ē quē putam⁹ aliquā
 65 2

Dñica tertia post pasce

do eē nob̄ amicū in q̄ nob̄ tpa longa pm̄sim̄
vitā dētā. pacē trāquillā felicitatē p̄petuā. iste
ē cui⁹ pulchritudinē dilexim⁹. cui⁹ spēm lau-
dauim⁹. cui⁹ iocūditatē cōcupiim⁹. Et certe
nūc vide q̄ sunt vana oīa h̄ t̄ nūq̄ sapiētibus
aut x̄rtutis amatorib⁹ appetēda. vbi em̄ sunt
p̄res n̄ri vbi sunt illi diuites t̄ potētes q̄s oliz
in hui⁹ mūdi gloria claros vidim⁹. vbi postre-
mo sunt oēs de quozū amicitia t̄ familiaritate
p̄sumebam⁹: certe trāsierūt vniūsi añ nos. et
nos soli relictī sum⁹ post eos. hec **Hugo**. Est
q̄ alia cā q̄re hoies in mūdo gaudēt t̄ ip̄m di-
ligunt sc̄z p̄p̄ pulchritudinē rerū mūdanarū.
Nā legif̄ in gestis romanorū. quidā rex duas
filias habuit. vna erat pulcherrima t̄ oib⁹ gra-
tiosa. alia nigra t̄ oib⁹ odiosa. rex v̄o pulchrā
rosa m̄di. nigrā v̄o grā plena appellauit. dein-
de p̄cones p̄ totū mūdū emisit. pm̄ulgari qui
cūq̄ filiā suā in m̄rimoniū vicz rosam m̄di ac-
ciperet nihil cū ea nisi pulchritudinē possidēt
q̄ aut nigrā totū regnū suū post ei⁹ abscissum
obtineret. **Multi** ḡb̄ pm̄issum regis audien-
tes v̄ndiq̄ cōfluūt t̄ sp̄reta nigra pulchrā pe-
tunt. **Ad** grā plena videns flere cepit. cui rex
ob quā cām affligit̄ aīa tua. **Cui** illa. non est q̄
me visitet oēs de sorore mea curāt. s̄z me d̄spi-
ciunt. **Ait** aut̄ pater. **O** filia ignoras. qz oīa
mea tua sunt. t̄ q̄ te desponsauerit. regnū me-
um obtinebit. illa sic cōfortata cessauit a fletu.
Sp̄ualit̄ aut̄ ille rex ē xp̄s q̄ est rex magn⁹ sup
oēm terrā. vt in d̄t̄ p̄. xl. vj. hic. h̄z duas filias.
Prima ē pulchra q̄ dicit̄ rosa mūdi. ē mundus
q̄ dicit̄ pulcer. iō. qz. j. **Joh̄. ij.** **Dñe** qd̄ ē i mū-
do aut cōcupiscētia carnis ē. aut cōcupia oculo-
rozū aut supbia vite. **In** his inq̄ trib⁹ oīa de-
lectabilia mūdi cōprehendunt̄. nā sub p̄cupi-
scentia carnis oēs voluptates carnales in cib⁹
t̄ potib⁹ t̄ venerijs. **Sub** p̄cupiscētia oculo-
rozū cōprehendunt̄ oīa vitia cupiditatis. t̄ auar-
ritie rerū mūdanarū. que cū vident̄ oclis con-
cupiscunt̄ corde. videlicet aurū t̄ argentū gē-
me vestes p̄ciose. t̄ cetera pulchra in q̄b⁹ ho-
mines delectant̄. **Sub** supbia vite q̄ ē appeti-
tus inanis glorie. cōprehendunt̄ ambitio bo-
nozū t̄ dignitatū cū oīib⁹ filiab⁹ inanis glie.
p̄pter tria hec q̄ q̄si pulchra vident̄ q̄si omnes
amant mūdū t̄ gaudiū suū h̄nt̄ cū mundo. qz
vt dicit̄ **P̄bs** in **Ethi.** **Cōcupiscētia** carnis re-
spicit bonū delectabile. **Cōcupiscētia** v̄o oculo-
rozū bonū vtile. **S̄z** supbia vite. bonū hono-
rabile. illi tñ q̄ hunc mūdū p̄pter ista tria dili-
gunt. t̄ cū ip̄so iocundant̄. nihil aliud nisi va-
nitatē obtinebūt t̄ tristitiā in fine habebūt. qz
sup̄ isto v̄bo **Jaco.** iij. que ē vita v̄ra. vapor
ad modicū parēs. dicit̄ glo. vita p̄ns ē vita du-
bia. vita ceca. vita erūnosa. quaz ad vltimum
mors interimit. que oīib⁹ gaudijs finē impo-

nit. **Exemplū** de alexandro magno q̄ cū fuisset
toti⁹ mūdi dñs t̄ in eo fuisset letat⁹. eiusq̄
corp⁹ in vase aureo cōditū fuisset. cōuenerūt
phi de diuersis ptibus. quozū vn⁹ volēs ostē-
dere suū dñium esse vanū ait. **Veri** isti nō suffi-
ciebat tor⁹ mūd⁹. hodie sepulchro q̄nq̄ pedū
est cōtentus. **Ali⁹** volēs ostēdere vanū eē au-
rum t̄ argentū cōgregare. dixit. **Veri** iste the-
saurū fecit de auro. hodie aurū thesaurū facit
de ip̄so. **Terti⁹** volēs ostēdere corp⁹ nutrire
voluptuose t̄ delicate hoc vanū esse ait. **Veri**
iste corp⁹ suū nutrebat diuersis delitijs. ho-
die comedit̄ a vermib⁹ infinitis. **Sc̄da** filia est
sc̄a ecclia que ē cōgregatio oīm fidelīū. q̄ hic i
terris nigra ē t̄ despecta. iuxta illd̄ **Cañ. j.** **Hi**
gra sū s̄z formosa. hāc q̄si oēs mūdiāi spernūt
nec se cū illa societate volūt. **Et** p̄t̄ dicere sc̄a
ecclesia illud. **Esa. j.** **Filios** enutriui t̄ exalta-
ui. ipsi aut̄ spreuerunt me. nā vbi vn⁹ vel duo
dieb⁹ dñicis aut alijs dieb⁹ festiuis de homi-
nib⁹ mūdanis t̄ seculo deditis sunt in ecclia t̄
in diuinis officijs. **Ibi** centū sunt in suis nego-
cijs t̄ officijs t̄ tabernis. **Quod** vidēs ecclesia
in suis electis bñ p̄t̄ flere q̄ sic cōtemnif̄. **S̄z**
celestis rex ip̄am cōsolat̄ t̄ regnū celozū polli-
cet̄. **Sc̄do** mūdus dicit̄ mare p̄pter amaritu-
dinē acerbatis. **Totū** em̄ gaudiū huius vi-
te asperū ē amaritudinib⁹. de qua dicit̄ bea-
t⁹ **Gre.** in quadā ome. vbiq̄ mors. vbiq̄ luct⁹.
vbiq̄ desolatio. vbiq̄ p̄cutimur. vbiq̄ amar-
tudine replemur. t̄ tñ tota mēte carnalis cōcu-
piscētia ei⁹ amaritudinē amam⁹. fugientē. se-
quimur. labenti inherem⁹. t̄ qz labentē retine-
re nō possum⁹ cū ip̄so labimur q̄si cadentē re-
tinem⁹. hec **Greg⁹**. **De** hoc etiā dicit̄ sapiens
Prouer. xiiij. **Risus** dolore miscebit̄. t̄ ex tre-
ma gaudiū luct⁹ occupat. sup̄ q̄ dicit̄ **Basil⁹** i ex-
ame. mixta sunt gaudia seculi felle multiplici
amaritudinis t̄ b̄ vt dicit̄ **Hol. lec. cxxij.** de-
menter de⁹ disponit vt vita ista sit tedijs t̄ trif-
bulationib⁹ admixta. qz nimis acriter eā ama-
remus. vñ sicut nutrit̄ volēs filiū suū ablacta-
re linīt māmilla suā aliq̄ succo amaro. vt sina-
pi. ita de⁹ volēs nos ab amore mūdi retrabe-
re t̄ eius gaudiū ip̄m amaritudinibus voluit
admiscere. de **Greg⁹. xxij. moral.** electi suis
ad se p̄gentib⁹ dñs hui⁹ mūdi asperū iter facē.
nedū vite p̄ntis requie aut vie amenitate pa-
scif̄ magis em̄ diu p̄gere q̄ citius p̄uenire de-
lectef̄ ne dū delectaf̄ in via obliuiscat̄ qd̄ desi-
derabat in p̄ria. **Sicut** pisces nō sentiūt ama-
ritudinē marī qui ibi nutriti sunt. **Sic** ne ho-
mines mūdani sentiūt bonozū mūdi amari-
tudinē. qz sunt talib⁹ assueti. **De** vno q̄q̄ tali
dicit̄ **Abacuc. j.** **Facies** hoīs quasi pisces ma-
ris. **Et** addit̄ **Hol. vbi. s̄. q̄** viri sancti q̄ inter
alios amaritudinē mūdi gustāt. tripliciter sciūt

eam quodammodo dulcorare fm tres modos. i quib⁹ solēt dulces fieri aque mar. Aque em marine sunt dulces p solis elevationē. p ter / re trāsmiationē. 7 p cere distillationē. isto mō viri sancti tribulationē hui⁹ mūdi dulces faciunt. **P**rimo p elevationē solis. sicut enī sol eleuat vapores a mari qui postea cōgelantur in nubes de quib⁹ dulcissima reddif aqua sic viri sancti tribulationib⁹ agitati. statim in celum ascendūt. aut de futura gloria recogitant quib⁹ pensatis manifeste cōsiderāt. q nō sunt cōdigne passiones hui⁹ tempis ad futurā beatitudinē quā expectant. **S**ecōdo aque fiunt dulces ex cōditiōe terre p quā trāseunt. vñ aque trāseunt p terrā sabulosam cōiter sunt dulces. sic similiter si mortez nram 7 nos in breui morituros. 7 in terrā reuertētes cogitem⁹ dicimus. q dulcia sunt quecūq; nobis in hac vita dura dicunt. ideo facile cōtemnit omnia q se cogitat moriturū. **T**ertio aque fiunt dulces si vas integrū 7 cōcauū de cera ḡginea mittat in mare inuenit cito repletū aqua valde dulci. eo q cera illa nihil amaritudinis pmittit sic trāfire. **S**ic moralr christū cogitem⁹. in cui⁹ psona dicit ps. xxi. **F**actū est cor meū tanq; cera liquefēs. quia de ḡgine pura nat⁹ 7 in euz referamus. quicqd hic tribulationis toleram⁹ 7 totū fiet dulce. **R**ō ē. quia cerastalis in se est dulcis ex natura mellis. 7 habet in se poros. p quos aqua salsa trahit. 7 sic dulcis fit. christ⁹ aut dulcis est ex natura mellis. q concept⁹ fuit de ḡgine maria. de spūscō. de q Eccl. xxiij. **S**pūs em me⁹ sup mel dulcis. **P**oros habet patentes 7 magnos 7 puos. **V**ulnera scz spinis. clauis. lancea. 7 flagellis. corpi suo illata 7 nos p istos poros tribulationes hui⁹ vite si distillare velim⁹ nihil est adeo pntiosum qn illud ipse p nobis 7 nō p se voluerit tolerare. **I**ō dicit brūs **A**mb. in quodā fmōe. **D**ia habem⁹ in xpo 7 omnia nobis xps ē. **S**i vulnera curare desideras medic⁹ ē. si febribus estuas fons ē. si grauaris iniq̄tate iusticia est. si morrem times vita ē. si tenebras fugis lux ē. **S**i celum desideras via ē. si bñ viuere queri alimētum ē. **S**i ḡ xps amaritudines hui⁹ mūdi si ipsum dulciter recogitem⁹ dulces efficit nob⁹ vt via vite tolerabilis nobis fiat. **I**ux illō **E**sa. l. **D**osulisti pfundū viā vt transirēt liberati. **H**oc ē dicendū q̄tūcūq; sit hō in pfundo tribulationis in hoc mari magno. viaz tñ hz per quā xps pcessit. **H**ic incidentalit orit vna dubitatio ex quo metio fuit supius de vulnerib⁹ xpi an xps post suā resurrectionē vulnera in suo retinuit corpe. **A**d hoc scūs **A**ug⁹ lib. vj. cōtra pelagianos. c. ix. videt sentire. q xpus in resurrectionē vulnera nō retinuit. sed tm cicatrices eozū. sic inquit. **S**ciāt xpm nō vul-

nera sed signa vulnerū discipulis demonstrasse. **H**oc idē tenet **A**ibert⁹ magn⁹ sup **L**ucam **C**icatrices tales in xpo sicut in martyrib⁹ ei⁹ fm **A**ngl. lib. xij. de ciuitate dei. erūt quidem pulchritudo 7 ostētio stigmatum in victorie signum. **E**t hui⁹ rō pōt assignari. qz nisi eēt cicatrices ad maiorē decorē xps nō referuasset eas sed faciliter deleuisset. **S**i em balsam⁹ ita pfecte sanat vuln⁹. q nō manet cicatrix **A**bul to fortius posset dñs deus sua 7 aliorū martyrum vulnera ita pfecte sanare. q nullū vestigium vulneris remaneret. **S**unt tñ quiq; caule fm **B**edam sup **L**ucā. quare dñs in corpe suo cicatrices referuauit. **P**rima vt in ppe tuum victorie sue circūferat triumphum. **S**ecūda vt discipulos suos in fide solidaret. **T**ertia vt p nobis apud patrē aduocaret. ostēdēt quale gen⁹ mortis p nobis ptulisset. **Q**uarta vt redemptis sua morte q̄ misericorditer sūt adiuuati insinaret. **Q**uinta vt q̄ iuste mali dānant enunciet qz videbit cū ois oculus. 7 qui eum pupugerūt **A**poē. j. **D**e hoc dicit beatus **A**ug⁹ li. de simbolo. **S**ciebat iesus xps quare cicatrices in corpe suo referuaret. **S**ic enī demonstrauit **T**hōmō nō credēti latius vt videret 7 tangeret. ita 7 inimicis vulnera demonstrabit vt cōuincēs eos vitas dicat. **E**cce hominē quē crucifixistis videte vulnera que infixistis. agnoscatis lat⁹ qd pupugistis. quod p vos 7 ppter vos aptū est. nec tñ vitare voluistis. **T**ertio mūdus iste dicit mare ppter inualitudinē sanitatis. nō est aliq̄s q̄tūcūq; bone cōplexiōis qui ita bñ posset sanus in mari esse sicut in terra. illi em qui in terra sunt nutriti 7 ad terraz sunt assueti qñ ad mare veniunt pessime patiunt 7 abominationē tantā habēt q inter nautas capita nō pnt leuare. **I**sto modo moraliter nullus ē ita morigerat⁹ qui possit viuere ita vtuose in hui⁹ mundi mari sicut in solida terra religionis sancte. **N**ec est aliq̄s in bona religione ita radicaliter educatus qui multas abominationes patiat. si se mūdo imisceat. vt merito dicere possit illō **S**oph. ij. **Q**ui habitatis funiculum maris gens pditorū **E**x his iam dictis quilibet possit elicere an in mari hui⁹ mundi possit veraciter gaudere. et certe inueniet q nō. quia gaudium hui⁹ mūdi breuem delectationē affert 7 nihilominus longam penam. vnde **J**ob. xx. **G**audium hypocrite non ē nisi ad vnū punctū vel ad istar pūcti. vbi fm **B**re. xv. mo. **P**er punctuz intelligit breuitas vite pnti. q respectu eternitatis vite puncto cōpar. quia de tota vita nra nō habemus nisi vnū nūc pntis. **D**is inq̄t lōgitudovite pnti pūct⁹ eē cognoscit. qz de pterito nihil hz qz ē elapsuz. de futuro nō dū hz cū sit incertū. ita vita q sic angustiari potuit punct⁹ fuit. **I**ō

Dñica tertia post pasce

legit in gestis phorū. idem refert Valerius i poliē. li. iij. Cū alexander in deserto venatur transiret. et ad diogenē veniens añ ipm stare et solem impediret. dixit diogenes. vellē q mi hi nō auferres qd uibi dare nō potes. Quod impator intelligēs ad aliā ptem diuertit et dixit se minari q nō timeret potentiā ei. eleganter rñdit sibi. potentiā tuā nō timeo. qz aut pterita ē aut presens. illā que pterit non timeo quia iā nō est. illam que futura ē nō ptimesco quia indubia et incerta ē. illam xō que pns est nō formido. qz modica et cito trāsitoria ē. Cuz aut qui astabant vellent irruere in euz. pcepit Alexander ne quis tangeret eū dicens. qz hō est qui etiam ppter timorē principū vitatem nō taceret. De breuitate aut istius gaudiū mū dialis et inchoatione tristitie future dicē Sen. epla. lxxvij. Dicit nō magnū gaudiū sed initiū vt sepe est future tristitie. gaudio em adiuctū est nō desinere nec in cōtrariū verti omēs tendunt ad gaudiū. Sed vnde stabile et magnuz cōsequantē ignorant. ille qui iuis et luxurijs. ille ambitione et circūfusa clientū turba. ille ex amicis. alius ex studijs liberaliū vana ostensione et nihil sonantib⁹ lris. omēs istos oblectamēta falsa et breuia decipiūt sicut ebrietas que vnus hore hilarem insanie longi tempis tedio pensat. Quātū ad tertiū ponit electozuz in futuro cōsolationē cum subiungit. tristitia vestra vertet in gaudiū. Circa quod notādū multa sunt genera tristitum psonaruz que ducunt cōmuniter in tristitia dies suos. Primi sunt inuidi mordaces qui cōmuniter sunt tristes. vnde Ouidi⁹ li. ij. metha. fabulaē qualif pallas iuit ad inuidiam vt procuraret mortez athlantis. vbi describit quatuor ad inuidiam ptinentia. scz domū. escam. psonam et viam. Domū describit sic. protin⁹ inuidie nigro squalentia tabe. Tecta petit domus ē imis in vallibus antri. Abdita sole carens non vlli puia vento. Tristis et ignauū plenissima frigidis et que. Igne caret semp. caligine semp abundat vult ergo dicere q domus inuidie est situata in vallib⁹ p tanto quia psonae humiles semp inuident supioribus. Omis ergo inuid⁹ inuidet. quia se inferiozē aliquo modo videt. quia appetit inferior eclipsare supiozes et nō ecōtra sicut patet de sole et luna. Et ita regulariter illi qui minus valent et sunt gratijs et meritis inferiores obumbrare nitunt p inuidiam meliores. Ideo signanter dicit Job. v. Paruulus occidit inuidia. vnde dicit merito q domus inuidie est in imis vallibus situata. h est domus cooperta squalenti thabe. i. veneno. squalore et langore. Nam tota locutio inuidi ē deceptō totaqz cōsideratio de defectibus aliorum. Itē domus inuidie caret sole et vento. quia nunq̄

gaudet inuidus de prosperitate seu felicitate primozū. imo venti bonarū narrationum de profectu bonoz occidunt per ipos. Quia dicit Damascenus q inuidia est tristitia de alienis. vnde sicut bufo tristat de bono odore vinarū florentiū. ita inuid⁹ de profectu valentium psonarum. Ideo dicit Socrates pbs in suis puerbys. Inuidi digni sunt vtsi fieri possit in omibus ciuitatibus aures haberēt et oculos. vt pro defectibus omniū torquerent. Et subdit. quāta sunt felicitum hominum gaudia tanti sunt gemitus inuidozū. Item domus inuidie semper caret igne. et est plena frigore. qz nullus inuidus feruet charitate. caligine tamē semp abundat. quia nunq̄ bene iudicabit inuid⁹ de ipsis psonis. Secūdo q̄tum ad escas dicit Ouidius q pallas inuenit eam comedētem carnes vipereas. nam omis inuidus pascitur de malictiosis cogitatioibus et machinationibus turbatiuis aliorum. Tertio psonaz inuidie describit Ouidi⁹ sic. Pallas in ore sedet. macies in corpore toto. Pusq̄ recta facies. linent rubigine dētes. Pectora felle virēt lingua ē suffusa veneno. Risus abest. nisi quē viti fecere dolores. Nec frui somno. vigilatibus excita curis. Sed videt ingratus. tabescitqz videndo. Successus hominuz carpit et carpit vna. Suppliciū qz suum est. q̄tis tamē oderit illam. Quarto viā et modū incedendi inuidie versus athenas describit sic. Inuoluit baculum p caput spinea totum. quem vincula cingebant opertaqz nubib⁹ atris. Quocunqz ingredi florentia pterit arua. Exuritqz herbas et summa papauera carpit. Afflatuqz suo ppos vbesqz domosqz. polluit. Ecce mod⁹ incedendi quē inuid⁹ semp obseruat. portat baculum plenū spinis quia illud vnde se fulscire deberet pūgit et nō parcat. quia nō est inuidia quo possit delectari. atris nubibus operit. qz inuidus et detractor nunq̄ clarā sed obscuraz sententiā dicit de illo cui nocere pponit. Itē quocūqz ingredi florentia pert erit arua. q̄a inuidus nulli nocet nisi aliqua vtute florescat. Vnde Valerius lib. iij. nulla tam cito modesta felicitas ē que malignantes dentes vitare possit. Diuites em sumpta ab eius iacturis locupletes funeribus. vnde quidā interrogans quō inuidos nō haberet rñdit. si nihil inq̄t ex magnis rebus habueris aut nihil felicit gesseris. nam sola miseria caret inuidia. et hoc ē qd dicit Socrates in suis sentētijs aut proubijs. Felicitas sp sbiecta ē iudie. soli miseri carent inuidia. Et Tulli⁹ vlti. retho. dicē. Africana iusticia vtutē. vtus gliaz. glia emlos parit. Itē exurit herbas. i. iuuenes pficiētes sicut talpa ceca que morat in terra et radices herbarum corrodit et impedit viā ab augmēto et nō solū

herbas imo summa cacumina carpit. qz semper cōtra supiores suos p̄latos ⁊ dños suos iuidus q̄sqz garrit. **U**ltimo dicit qz afflatu suo id ē v̄bo malicioso polluit oēm p̄lm ⁊ v̄bem quam attingi. **H**ic est primū genus tristiū personarū quorū tristitia nō vertet in gaudium. **D**e ipsa em̄ dicit **Prouerb. xxv.** Sicut tineā vestimento vermis ligno ita tristitia viri nocet cordi. **E**t **Eccl. xxx.** Tristitiā longe expelle a te. multos em̄ occidit tristitia temporalis. s. morte tempali ⁊ eterna. **S**icut hic semp est uerūt inuidia. ita ibi cū demonib⁹ inuidissem per mortē ⁊ p̄petuas penas sustinebunt. **I**ux illud **Eccl. vj.** **I**mproperiū ⁊ cōtumeliā mal⁹ hereditabit. ⁊ om̄is pctōz ⁊ bilinguis ⁊ inuidus. nam frequēter inuidi mala morte moriūtur. quia dicit **Sapiēs. Laqueo pibūt q̄ oblectant casu iustorū. Eccl. xxvij.** **S**ecūdū gen⁹ tristiū sunt p̄fidi ⁊ fallaces. videm⁹ em̄ qz oēs p̄fidi ⁊ fallaces sunt cōiter male tristes. **N**am hypocrite vt decipiāt alios exteriorē tristitiā similat ⁊ sanctitatē. **C**ōtra q̄s dicit dñs **Mat. vj.** **C**ū ieiunatis nolite fieri sicut hypocrite tristes. tales em̄ sunt iocundissimi in lasciuijs in occulto ⁊ tristissimi ad apparentiā in publico. **S**icut declarat b. **Amb. in quodā s̄mone. la / tet plerumqz sub tristi amictu lasciuiā ⁊ defoz mis horroz veste vili obtegit vt secreta regantur peculantiū animorū. illozū quidē tristitia etiā nō vertet in gaudiū. sed in eternā tristitiā. quia de hypocritis loquēs deuor⁹ amandus in ho. sap. li. j. c. x.** **N**onnulli qui sub habitu agnino mentē occultauerāt leoninā. qui velut canes rabidi suos dei p̄ maledicta obprobria. aut v̄ba turbatiua molestauerāt ⁊ cōfratres iniqua molestatione leserant. ibidē. s. i in ferno a canib⁹ infernalib⁹ impijsim̄is morib⁹ bus corodebant. **T**ertiu⁹ gen⁹ male tristem sunt cupidi ⁊ tenaces. q̄ semp sunt in timore. tristitia ⁊ dolore. quō bona acquirāt ⁊ acquisita retineant. naz loquēs de quolibet cupido sapiēs **Eccl. ij.** dicit. **L**ucti dies eius doloribus pleni sunt ⁊ erūnis nec p̄ noctem mēte requiescit **T**alis fuit ille iuuenis cui dixit saluator **Mat. xix.** **S**i vis p̄fectus eē vade ⁊ vende om̄ia que habes ⁊ da paupib⁹ ⁊ veni seq̄re me. ⁊ habebis thesaurū in celo. **E**t sequit̄. **C**ū audisset adolescens v̄bū hoc abiit tristis. erat em̄ multas possessiones hñs. illi aut̄ si rogant̄ a paupibus p̄ elemosynis tristat̄. **C**ontra quod dicit **Sapiēs. declina paupi aurem tuā sine tristitiā. Eccl. iij.** **H**orū etiā tristitia v̄tes in tristitiā sempiternā. qz dicit **Amand⁹ vbi s.** **C**upidi ⁊ auari ⁊ questuarij supra moduz valde torquebunt in iferno in foueis metallis bullientib⁹ balneabunt ⁊ exilire cupientes absqz mīa itingunt. **Q**uārtū gen⁹ tristiū sūt

in p̄nti stupidi ⁊ p̄tinaces. q̄ de dei mīa p̄letate ⁊ clemētia diffidunt quozum aliq̄ de p̄p̄ijs peccati irremediabili sic tristat̄ vt dicat sacramentū penitētie eis nō p̄desse ad salutē. v̄l qz iusticia nō p̄mitter penitētib⁹ misereri. **C**ōtra q̄s **Ps. xlv.** alloquēs aiām suā dicit. **Q**uare tristis aiā mea ⁊ q̄re ⁊ turbas me. **S**pera i deo qm̄ adhuc cōfitebor illi. **I**lli sunt de istis qui mortē amicorū suozū incōsolabili nimis plangunt. quasi de eozū beatitudine ⁊ resurrectione futura desperēt. **C**ōtra q̄s apls. **j. Thesal. iij.** **N**olo vos ignorare de dormientib⁹ vt nō cōtristemini sicut ⁊ ceteri qui spem nō hñt. **E**t q̄ illud gen⁹ tristicie patiunt̄ miserimi sūt ⁊ de miseria ⁊ tristitia p̄nti vadūt ad tristitiā sempiternā. vt de illo de q̄ habes s. p̄te. **j. dñica in. lx. f. ij. R. Z. Ido dicit Eccl. xiiij.** **F**elix q̄ nō habuit animi sui tristitiā ⁊ nō excidit a spe sua. **Q**uintū gen⁹ tristiū in p̄nti sunt xp̄iani v̄taces. q̄ hic aduersa ⁊ tristicias passi sunt cum reprobi gaudia habuerūt. **U**n̄ **Hugo sup Eccl. iij.** **R**eprobi qui diligūt vitā t̄palem ⁊ ei⁹ iocunditatē gaudio vite p̄petue anteponunt. **I**sta p̄sentia toto desiderio āplectuntur atqz in eis oēm felicitatē constituūt. **E**lecti v̄o tempales tristicias ⁊ dolores patient̄ sustinent. vt ad ea que p̄missa sunt gaudia eternitatis possint puenire. ⁊ in eozū respectu q̄c quid trāsitorū nō metuūt. ⁊ si dulce nō cōcupiscunt. vñ accidit vt t̄pales vite amatores p̄us habeant bona. deinde mala accipiāt. **S**pirituales vero aduersis exercēt. deinde bona attingant. illis primo bona. vltimo mala. istis primo mala. vltimo bona. h̄ ille. **D**e illis dicitur **Apo. xxj.** nō erit vltra neqz luct⁹ neqz clamor. neqz vll⁹ dolor. qm̄ p̄iora abierunt. **E**t **Esa. xxxv.** **L**eticia sempiterna erit sup capita eozū. **P**ro q̄ nota dicit **Cassi. li. j. eplaz. Sequenti gaudio p̄fert dulcedinē p̄missa tristitia. ita qz tristitia p̄cedēs adaugeat gaudiū sequēs. Idcirco gaudiū h̄ tristitiū ⁊ in celo tūc exñitiū puenit ex q̄tuoz. p̄mo ex miseriarū hui⁹ mūdi euasione. Sic aliq̄s captiu⁹ gaudet de liberatione ⁊ vinculoz diruptiōe dicēs cū ps. cxv. Dirupisti vincula mea scz famē sitim ⁊c. **T**ūc em̄ dicēt xp̄o illud ps. lxxv. **T**ransiuim⁹ p̄ ignē ⁊ aquā. ⁊ eduxisti nos in refrigeriū. vbi p̄ ignem ⁊ aquā omnis ardor cōcupiscentiaruz et fluxibilitas miseriarum huius vite intelligitur. **E**t quia electi dei hic transierunt p̄ aquas tribulatiōis. cōgrunz ē vt refrigerent̄ aquis de litiarum ⁊ cōsolatiōis. de quib⁹ legit **Ezech. xlvj.** **E**cce aque redundantes a latere dextro cum vir egredieretur ad orientez qui habebat funiculum in manu sua ⁊ mensus est mille cubitos. ⁊ traduxit me per aquas v̄sqz ad talos rursusqz mēsus est mille ⁊ traduxit me p̄ aq̄s**

Dñica tertía post pasce

vsq; ad genua et mensus est mille. et traduxit me
 p aquas vsq; ad renes. et mensus est mille. tor-
 rente que non potui transire. quoniam intumuerunt
 aque profundis torrentis que non potuerat transire.
Ad exponit **Anf.** li. vii. c. xv. p aquas redun-
 dantis torrentis intellige delectationes gaudi-
 ofas et copiosas. quibus sancti in celo fruuntur. de
 quo **Ps.** xxxv. **Torrente voluptatis potabunt eos.**
Et dicuntur redundantes. quia interius animam reple-
 bunt. et ex ea ad corpus redundabunt. **Dicitur** eti-
 am a latere dextero. pro quod intelligit celestis pa-
 tria. sicut pro latere sinistro presens vita. **Iuxta** illud
Cañ. viii. **Leua eius sub capite meo. et dextera**
eius amplexabitur me. **Tres** autem primi milliarum signant
 tria gaudia in patria. **Primum** venit ab inferno
 ubi videtur iusticia dei adimpleri. de quo multum
 letantur. **Iuxta** illud **Ps.** lvi. **Letabitur iustus**
cum viderit vindictam. **Secundum** venit a mundo de
 pulchritudine creaturarum. **Iuxta** illud **Esa.** lxv.
Tunc videbit et affluet et dilatabitur tibi cor tuum
Tertium venit de celo de iocunditate et gratia so-
 cietate. de quo **Esa.** lxv. **Exultabo in hierusalem in**
populo meo. **Et** quartum millenarium que non potest trans-
 uadari est gaudium ineffabile. de diuine maiesta-
 tis visione **Esa.** lxiii. **Oculus hominum non vidit**
deus abs te. que preparasti his que expectant te. **Se-**
cundo gaudium electorum nascitur ex peccatorum ex-
 tione et virtutum inductione. et quilibet electorum
 potest dicere cum **Ps.** xxix. **Conuertisti planctum**
meum in gaudium mihi. concidisti saccum meum et cir-
cumdedisti me leticia. **Saccus** est indumentum pe-
 nitentium. **Iuxta** illud **Job.** xv. **Saccum consui**
super cutem meam. et operui cinere carnem meam.
Super quo dicit beatus **Gregorius.** saccus super cutem con-
 suitur et caro cinere tegitur ne in districto examine
 videatur. sed tunc saccus conciditur quoniam dimissa cul-
 pa in illa celesti gloria omnia cooperantur in bo-
 num. **Etiā** ipsa peccata de quibus habebunt singula-
 re gaudium. **Exemplum** de milite qui in diuersis
 bellis gloriose triumphauit. multas cicatrices
 reportauit. que ei cedunt in gloriam. **Sic** peccata que
 quis texit pro penitentia. de hoc in celo habebunt
 magnam gaudium et leticia. **Et** hoc in tribus alleui-
 atam habet conscientiam. de hoc dicit dominus in pre-
 senti euangelio. mulier dum parit tristitiam habet
 cum aut peperit iam non meminit pressure. **Ad** expo-
 nit **Hol.** lec. cxi. dicens. **Mulier** bene concipit
 fetum naturaliter sine dolore. sed nuncquid fuit muli-
 er que peperit sine dolore nisi una christo miracu-
 lose scilicet gloriosa christo maria. **Alia** enim que pec-
 cat concipit fetum a diabolo. et hoc sine dolore
 cum in delectatione concipit peccatum. parit autem cum
 conscientia et perdit in lucem peccatum fratri suo scilicet sacer-
 doti. et hec pertusio non potest esse sine tristitia et
 dolore. scilicet contritionis et penitentia. **Na** sicut mu-
 lier dum parturit dolet amarissime. cum autem pepe-
 rit gaudet et se sentit alleuiatam. ita persona graui

da peccato ante confessionem et tempore confessionis
 tristis est et amara. sed confessione facta omnis homo
 sentit se alleuiatum a pondere peccati persistente
Ido dicitur **Judith.** viii. **Quia patiens est dominus pe-**
nitemus. et eius indulgentiam fuis lacrymis po-
stulem. **Sed** certe quia non sufficeret sancti et ele-
 ctis pro acceptatione penitentia a deo saccum esse co-
 cillum si non essent virtutibus supinduti. ideo ad-
 ditur et circumdedisti me leticia. que leticia est pro co-
 summatione virtuosorum operum. ideo de quolibet
 electo dicit beatus **Petrus.** j. **Cano.** j. **Exultabi-**
tis in leticia inenarrabili et glorificata. **In** illa
 enim beatitudine omnes et singule virtutes electorum
 glorificantur et coronantur ut quilibet virtus habeat
 coronam. **Na** legitur de quodam sene in vitaspa. que
 temptabatur a quodam demone grauius pro decem
 annis. ita ut desperaret dicens. perdidit iam animam
 meam reuertar ad seculum. **Cum** autem proficisceret ve-
 nit ad eum vox dicens illi. decem anni quibus certa-
 tus es corone tue erunt. reuertere in locum tuum
 ab omni malo cogitationis tue liberabo te. **Sic**
 supinduta fuit agnes que dicebat christus cir-
 cumdedit me vernatibus atque coruscantibus gem-
 mis preciosis. **Induit** me dominus cyclade auro tex-
 ta. et mensis monilibus ornauit me. et tanquam serpo-
 sam coronauit me corona. **De** isto itaque gau-
 dio quod nascitur ex perturbatione virtutum. loquitur do-
 minus in presenti euangelio iterum cum dicit. **Mul-**
ier cum parit tristitiam habet. mulier secundum **Alanum.**
 est sancta anima propter fecunditatem bonorum
 operum. hoc cum parit. id est cum virtutum profectibus in-
 sistit dum videtur temptatur et affligitur tristitiam habet
 hoc. quia venit hora eius ut patiat. **Sed** cum pe-
 pererit deuicto laborum certamine. et ad palmam
 puenerit. iam non meminit pressure precedentis
 propter gaudium procepte retributionis quod absor-
 bet tristitiam precedentem. quia natus est homo in mu-
 dum. **Sicut** enim mulier nato in hunc mundum
 hodie letatur. iuxta illud **Eccli.** xxxv. **Quem** ma-
 sculum excipiet. id est gratanter et cum gaudio exci-
 pit in partu mulier. quia semper vellet parere ma-
 sculum. que hic signatur pro hominem. **Et** quia sibi in-
 terdum magis parere femellam expediret. id sub-
 dit sapiens filia melior filio. sic etiam sancta ani-
 ma nato fructu suorum operum in eterna vita gaudio
 repletur et non solum ipsa anima. sed etiam totus ceterus
 celestis gaudet cum homo nouus natus est in celo.
 et dicit notanter. iam non meminit pressure.
 quia sancti in celo non recordantur pressure la-
 borum ad tristitiam sed bene ad gloriam. **Ter-**
tio gaudium electorum nascitur ex proximorum
 congratulatione. quia ibi unusquisque gaudet
 de beatitudine et gaudio alterius. et ibi ami-
 citia sanctorum erit tam delectabilis et tam io-
 cunda ut unusquisque tantum quemlibet alium
 amat quantum seipsum et hoc efficit unio charitatis
 cum christo domino quem plerumque unusquisque diligit quod se

ipm. q̄ vnicuiq̄ tm̄ ⁊ ampli⁹ tribuit q̄ meruit ⁊ ideo ille q̄ min⁹ h̄ ⁊ cognoscit aliū pl⁹ in bonis q̄ se abundare nō desiderat tm̄ h̄re q̄tm̄ h̄ ille q̄ excedit eum. Quia ex q̄ deū pl⁹ diligit q̄ seipsum. vult illum plus h̄re ⁊ se excedere sicut dñs ei dedit. Et q̄ ad h̄ dicit apls. j. **Cor. xij.** Si gloriat̄ vnū mēbrū cōgaudet̄ omnia mēbra ⁊ replebunt̄ mirabili dulcedine ⁊ delectatione. ⁊ sicut cōpatiebāt̄ sibi mutuo membra. sic sibi sibi cōgratulant̄ nec vllus inferior vlli supiori inuidebit. vñ dicit̄ Aug⁹. de ciui. dei. circa finē. Et ponit̄ exēplū de oculo ⁊ digito. quia digito nolle eē oculo nec scōuerso. et sic de alijs mēbris. **Sz** dicit̄ aliq̄s ex q̄ electi gaudent de sanctorū p̄m̄is nūquid ⁊ gaudebunt ecōtra de reproborū ⁊ dānatorū supplicijs. de hoc vide s̄. pte. j. dñica. ij. in aduentu. fmo. j. **B. E. ⁊ B.** Ad istā questionē tm̄ q̄tm̄ h̄ sufficit rīdet̄ bt̄s Greg⁹. omel. xl. sup. **Lucā.** ⁊ alle/gas li. iij. sniarū. dist. vlt. Apud inq̄t̄ aim iustorū nō obfuscat beatitudinē aspecta pena reproborū. qz vbi iā cōpassio nō erit miserie. minere leticiam beatorū nō valebit. Et licet iustis sua gaudia sufficiant. ad maiorē tm̄ gloriā vident penas malorū q̄s p̄ grām dei euaserūt. Et parū infra. Quos inq̄t̄ vidētes nō dolore afficiēt. sed leticia saturabunt. agētes grās de sua liberatiōe. visa impiorū ineffabili calamitate. Et p̄s. lxiij. Letabit̄ iust⁹ nō scz vindi ctelitudine sed zelo diuine iusticie affectu. Et sic letabunt̄ de penis impiorū. non de p̄ se seu directe. sed p̄ accidēs. ⁊ indirecte scz cōsiderādo ordinē diuine iusticie. ⁊ grās agēdo domino deo q̄ eos de tantis supplicijs liberauit. **Sz** insisteret aliq̄s h̄ h̄c solutionem sic p̄mo. Qd̄ vitiosum ē in viatore nō debet poni in cōp̄hensoze. sz ē vituperabile in viatore q̄ letet̄ et gaudeat de penis aliorū ergo ⁊c. Scōdo instātur sic. cōpassio p̄cedit ex charitate. ⁊ vbi ē maior charitas ibi ē p̄fectior cōpassio. **Sz** in electis ē summa charitas. q̄ p̄fectissima cōpassio q̄ nō gaudēt de eorum penis. Tertio sic. beati erūt deo summe cōformes. sed de⁹ nō delectatur de penis n̄ris. imo cōpatit̄ nob. quia misericors. ⁊ q̄ sic silit̄ se h̄nt boni ad damnatos. Quarto sic. bonis nullū odiū erit. sz ad odiū p̄tinet gaudere de malo alteri⁹. q̄ nō gaudēt de penis dānatorū. Pro q̄ notāt̄ doctores q̄ aliqd̄ p̄t̄ eē materia gaudij duplicif. vno modo p̄ se. alio modo p̄ accidens rōne adiuncti. In penis em̄ malorū ē duo considerare. viz vnū nocumentū malis illatū. fm̄ qd̄ punire eos iustum ē. Primo modo non gaudēt boni de penis damnatorū. sed secundo modo tm̄. Et illo habito dicit̄ ad primā instātiā. q̄ laudabile ē i viatore. q̄ delectet̄ in penis malorū p̄ accidēs inq̄tm̄ iuste puniunt̄. vitiosum aut̄ ē q̄ letet̄

tur per se loquēdo de penis. Ad scōm̄ dicit̄ dñs q̄ compassio ē volitio qua quis desiderat malum ab aliq̄ repelli. quādo aut̄ malus est in statu tali. q̄ sua pena potuit ab eo repelli vel remoueri. tūc a charitate p̄cedit cōpassio. **Idō** q̄tm̄ cū q̄ hō malus sit in p̄senti. quia tunc est in statu in quo p̄t̄ corrigi ⁊ fieri dign⁹ carētie hui⁹ pene. ideo p̄t̄ iuste p̄cedere a charitate bonorū cōpassio ad eos. sed quia dānati sunt extra statū illū in quo possunt fieri boni. ideo ex charitate bonorū nulla cōpassio ad eos ori etur. qz talis cōpassio eē nō posset sine p̄iudicio diuine iusticie. Ad tertiū rīde q̄ de⁹ per se loquēdo de penis n̄ris nō delectat̄. sed per accidens. Sicut delectat̄ de opibus suis iustis. similiter cōpatit̄ ⁊ ē misericors p̄ statu isto in quo possunt corrigi. nō in illo in quo damnati nunq̄ possunt emendari. Ad quartū patet p̄ p̄dicta q̄ gaudere de malo damnati non erit odiū. quia iuste ē sibi inflictiū. hec **hol.** sup. libros sapientie lectiōe. lxx. Quarto gaudium electorū nascit̄ ex celestis patrie adeptiōe hoc gaudium est de faciei dei visione. de qua **p̄s.** Implebis me leticia cū vultu tuo. De hac visione dicit̄ **Anf.** in fi. li. psologi. Cogita q̄tm̄ delectabile sit videre nude ⁊ eternaliter tenere hoc bonum quod cōtinet oim̄ bonorū iocūditatem. nō talem iocunditatē qualē videm⁹ in rebus creatis. sed tm̄ differentē q̄tm̄ differt creator a creatura. Est homo sibi habitaturus ⁊ homis tm̄ gaudiū q̄ vix aut non p̄t̄ homo capere ipm̄. p̄petue igif cogita si potes q̄ magnum gaudiū sit quod de quolibet sanctorum replicat̄. vbi sunt sancti nobis innumera biles. fm̄ illō **apo.** vij. Post hec vidi turbam magnā quā nemo dīnumerare poterat. De his gaudijs q̄re s̄. dñica. j. octa. natiuita t̄ xpi. **k. l. b.** Unde legif̄ de quodā religioso qui rogauit dñm vt oñdēt ei minimū gaudiū paradisi. ⁊ statim pua auicula cepit mirabiliter corā eo cantare. ⁊ cum vellet eā cape. secutus est eā in siluā ⁊ auscultando eā stetit s̄ arbore trecentis annis. que cū auolasset fraē p̄perauit ad portā ⁊ videns totum claustruz p̄mutatum vix p̄missus ē intrare. quia nō poterat ab aliquo agnosci. Cum q̄ omēs de illo et ipse de omnibus miraret̄ quesuit abbas sub q̄ abbate exiisset. inuenerūt in cronica. ecc. annos transiisse. ⁊ ille dixit se nō defuisse nisi p̄ vnam horā ratione magne dulcedinis cui ipse intendat.

Dñica quarta post octauas pasce. fmo. j.

Hijcientes omnes imunditiā ⁊ abundantiam malicie cum māsuetudine suscipite instrumētum qd̄ p̄t̄ saluare aīas v̄ras. Ita scribit̄